

# Antyczne korzenie współczesnej Europy - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                        |
|---------------------|----------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Antyczne korzenie współczesnej Europy  |
| Kod przedmiotu      | 08.3-WH-EP-AKWE-K-S14_pNadGen03K3H     |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Humanistyczny</a>  |
| Kierunek            | Europeistyka i stosunki transgraniczne |
| Profil              | ogólnoakademicki                       |
| Rodzaj studiów      | pierwszego stopnia                     |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2018/2019               |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                             |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 2                                                                           |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 2                                                                           |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                 |
| Język nauczania                 | polski                                                                      |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Daria Janiszewska-Sieńko</li></ul> |

| Formy zajęć    |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|----------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć    | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Konwersatorium | 30                                      | 2                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w dziejach starożytnej Europy kręgu śródziemnomorskiego z uwzględnieniem powstania i rozwoju cywilizacji grecko-rzymskiej; przedstawienie kształtowania się pierwszych zorganizowanych społeczeństw i państw; kształtowania się religii pogańskich i chrześcijaństwa oraz jego ekspansji i ewolucji w stosunku do pogańskiego dorobku cywilizacyjnego; ukazanie znaczenia antycznego dorobku kulturowego i zdobyczy cywilizacyjnych dla współczesnej Europy.

## Wymagania wstępne

Brak

## Zakres tematyczny

1) Grecja mityczna i Grecja homerycka. Tradycje antyczne w religiach i kulturze Europy. 2) Tożsamość grecka. Idea greckiej polis. Kultury miasta-państwa w dziejach Europy. 3) Początki kultury politycznej w Atenach. Demokracja polis. 4) Spartańskie wychowanie państwowe. 5) Antyczny ideał obywatela i żołnierza i reminiscencje w epokach późniejszych. 6) Powstanie pisma, literatury i historiografii. 7) Kultura życia codziennego Greków i Rzymian: obyczajowość, religia, sztuka, sport i teatr. 8) Aleksander Wielki i jego spuścizna. Nowe nurty w kulturze greckiej. 9) Liwiusz i powstanie Rzymu. 10) Rzymianin - obywatel i polityk. Idea rzymskiej republiki. 11) Juliusz Cezar i Oktawian August – nowe oblicza Rzymu. 12) Cesarstwo rzymskie i jego uniwersalizm kulturowy. Konsekwencje kulturowe podboju rzymskiego. Rola miast i prowincji. Język i prawo łacińskie. 13) Nowe tendencje religijne okresu cesarstwa. Początki i rozwój chrześcijaństwa do końca antyku. 14) Upadek, czy przemiana świata grecko-rzymskiego? Trwałość grecko-rzymskiej paidei.

## Metody kształcenia

Rozmowa nauczająca, dyskusja, praca pod kierunkiem nad tekstem źródłowym i tekstem naukowym.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                              | Symbole efektów | Metody weryfikacji                                                                                         | Forma zajęć                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| potrafi przygotować krótką wypowiedź w języku polskim na temat wybranego problemu i zaprezentować ją na forum publicznym |                 | <ul style="list-style-type: none"><li>odpowiedź ustna</li><li>referat</li></ul>                            | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |
| student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy antycznej                                           |                 | <ul style="list-style-type: none"><li>obserwacja i ocena aktywności na zajęciach</li><li>referat</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>Konwersatorium</li></ul> |

## Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność studenta na zajęciach oraz uzyskanie 4 pkt. za aktywność na zajęciach polegającą na udziale w dyskusji i prezentacji krótkiego referatu albo przeczytanej lektury z listy literatury uzupełniającej. Uzyskane punkty są potwierdzeniem aktywności studenta. Powinna im towarzyszyć ocena w skali od 2 do 5 za merytoryczne przygotowanie się do zajęć. W przypadku negatywnej oceny pracy studenta, nie przyznaje się punktów. Punkty, które można otrzymać: 1 - aktywność na zajęciach, 1 – referat, 1 – lektura. W przypadku braku aktywności, student zobowiązany jest uzyskać te punkty w ramach końcowego sprawdzianu.

## Literatura podstawowa

1. Jaczynowska M., Musiał D., Stępień M., Historia starożytna, Warszawa 1999.
2. Modzelewski K., Barbarzyńska Europa, Warszawa 2004.
3. Stabryła S., Historia kultury europejskiej, t. I, Starożytność, Kraków 2013.
4. Stabryła S., Zarys kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 2007.

## Literatura uzupełniająca

1. Antropologia antyku greckiego. Zagadnienia i wybór tekstów, pod red. W. Langauera, L. Trzcionkowskiego, Warszawa 2011.
2. Beard M., Pompeje. Życie rzymskiego miasta, Poznań 2010.
3. Bravo B., Węcowski M., Wipszycka E., Wolicki A., Historia starożytnych Greków, t. II, Warszawa 2009.
4. Bravo B., Wipszycka E., Historia starożytnych Greków, t. I, Warszawa 1988 i t. III, Warszawa 1992.
5. Brown P., Świat późnego antyku, Warszawa 1991.
6. Charles-Picard G., Sztuka rzymska, Warszawa 1975.
7. Ciechanowicz J., Rzym, ludzie i budowle, Warszawa 1987.
8. Człowiek Grecji, pod red. J. P. Vernant, Warszawa 2000.
9. Człowiek Rzymu, pod red. A. Giardina, Warszawa 1997.
10. Dumezil B., Chrześcijańskie korzenie Europy, Kęty 2007.
11. Europa rzymska, pod red. E. Bisphama, Warszawa 2010.
12. Flacelière R., Historia literatury greckiej, Kęty 2004.
13. Gillmeister A., Musiał D., W cieniu Kapitolu. Religia starożytnych Rzymian, Kraków 2012.
14. Grecja klasyczna, pod red. R. Osborna, Warszawa 2002.
15. Hansen M.H., Polis. Wprowadzenie do dziejów greckiego miasta-państwa w starożytności, Warszawa 2011.
16. Historia życia prywatnego. Od Cesarstwa Rzymskiego do roku tysięcznego, t. 1, red. P. Veyne Wrocław-Warszawa 2005.
17. Jaczynowska M., Religie świata rzymskiego, Warszawa 1987.
18. Jaeger W., Paideia, Warszawa 2001.
19. Kocur M., Teatr antycznej Grecji, Wrocław 1991.
20. Kumaniecki K., Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1975 i n.
21. Luce J.V., Homer i epoka heroiczna, Warszawa 1987.
22. Makowiecka E., Sztuka grecka, Warszawa 2008.
23. Makowiecka E., Sztuka rzymska, od Augusta do Konstantyna, Warszawa 2010.
24. Marrou H.I., Historia wychowania w starożytności, Warszawa 1969.
25. Miller S.G., Starożytni olimpijczycy: sportowe życie antycznej Grecji, Warszawa 2006.
26. Ostrowski J.A., Starożytny Rzym. Polityka i sztuka, Warszawa-Kraków 1999.
27. Stabryła S., Historia literatury starożytnej Grecji i Rzymu, Wrocław 2002.
28. Świat rzymski w V wieku, pod red. R. Kosińskiego i K. Twardowskiej, Kraków 2010.
29. Świderkówna A., Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta, Warszawa 1974.
30. Vademecum historyka starożytnej Grecji i Rzymu, t. I/II i III pod red. E. Wipszyckiej 1999 i 2001.
31. Veyne P., Imperium grecko-rzymskie, Kęty 2007.
32. Vidal-Naquet P., Czarny łowca. Formy myśli i formy życia społecznego w świecie greckim, Warszawa 2003.
33. Winniczuk L., Ludzie, zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1988 i n.
34. Wipszycka E., Kościół w świecie późnego antyku, Warszawa 1994.
35. Zanker P., August i potęga obrazów, Poznań 1999.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marceli Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-05-2018 00:04)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ